

УДК 37.01

DOI 10.18372/2786-5487.1.15822

Анпілогова Тетяна Володимирівна

старший викладач,
Національний авіаційний університет
м. Київ, Україна

Вербилло Галина Павлівна

старший викладач,
Національний авіаційний університет
м. Київ, Україна

ПРИНЦИПИ ТА ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

***Анотація.** Навички самостійно здобувати необхідні знання є вимогою сучасного суспільства. Інформаційні технології допомагають студентам та викладачам організувати самостійну роботу, що є запорукою успішного освітнього процесу. Інформатизація освіти спрямовується на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, що вимагає методичного контролю з боку викладача.*

***Ключові слова:** самостійна робота, самоосвітня діяльність, інформатизації освіти, індивідуальна робота*

***Annotation.** The requirement of modern society is the ability to acquire the necessary knowledge independently. Information technology helps students and teachers to organize self-study activity, which is the key to a successful educational process. Informatization of education is aimed at the formation and development of the intellectual potential of the nation, which requires methodological control by the teacher.*

***Key words:** independent work, self-educational activity, informatization of education, individual work*

Вимогою сучасного суспільства є не просто висококваліфіковані фахівці, але й професіонали, готові до інноваційної діяльності, у яких є потенціал до постійного саморозвитку та самоосвіти. Це означає, що і процес навчання необхідно кардинально змінити, перетворивши студентів з пасивних об'єктів навчання в активних суб'єктів, які спроможні самостійно здобувати необхідні знання і ефективно організовувати свою самоосвітню діяльність.

Критично осмислювати та використовувати інформацію передбачає оволодіння інформаційними технологіями. Навчити людину на все життя неможливо. Тому поряд із засвоєнням базових знань необхідно навчити учнів самостійно оволодівати новими знаннями, навчити вчитися впродовж всього життя.

В останні роки, в процесі навчання іноземній мові, все більше уваги приділяється організації самостійної роботи, що є запорукою успішного освітнього процесу. Безумовно, ще не всі студенти володіють навичками самоосвітньої діяльності, не вміють правильно організувати свою самостійну роботу, регулярно та вчасно виконувати завдання, не зважаючи на те, що кількість годин на самостійну роботу значно переважає кількість аудиторних годин. Самостійна робота є обов'язковим компонентом процесу навчання. Вона планується і передбачає, насамперед, індивідуальну роботу відповідно до вимог навчально-виховного процесу. Величезна роль в організації самостійної роботи відводиться викладачеві, оскільки він повинен ретельно визначити та розподілити обсяг матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання.

В ході самостійної роботи здійснюються головні функції навчання, а саме – закріплення знань та трансформація їх у стійкі вміння та навички. У сучасних умовах до цілей самостійної

роботи слід додати також пошук і отримання нових знань, у тому числі за допомогою сучасних інформаційних технологій. Суть інформатизації освіти складають структуризація професійних знань в заданих предметних областях і забезпечення вільного доступу навчаючих до баз даних, створення і використання інформаційних технологій для підвищення ефективності видів діяльності, що здійснюються в системі освіти. Згідно Концепцій Національної програми інформатизації інформатизація освіти спрямовується на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу, впровадження комп'ютерних методів навчання та тестування, що дасть можливість вирішувати проблеми освіти на вищому рівні з урахуванням світових вимог [1]. Особливо це важливо при навчанні іноземним мовам, оскільки студенти отримують навчальні матеріали, які необхідно заучувати, аналізувати та закріплювати, а це можливо лише за наявності такого важливого фактору, як самостійна робота. Ефективність цієї роботи, в першу чергу, залежить від її організації викладачем. А його задача полягає в тому, щоб забезпечити активну самостійну діяльність студентів та створити умови для їх самовираження і саморозвитку.

Результативність роботи студента буде успішною, якщо вона спиратиметься на наступні чинники:

- робота в аудиторії вибудовується відповідно до нормативних документів;
- діяльність, що здійснюється мотивована;
- у студентів сформовані умінні вчитися;
- у студентів формується навчальна компетенція;
- наявність у студентів практично засвоєних знань, навичок та умінь;
- наявність у студентів навичок самоосвітньої діяльності [2].

Сучасне електронне освітнє середовище ЗВО сприяє ефективній організації простору для самостійної роботи студентів, а також розвитку навичок самоконтроля, формування і розвитку навичок тайм-менеджменту самостійної роботи, методичного контролю з боку викладача, що допомагає ефективно самостійно засвоювати матеріали з дисципліни. Поза електронним середовищем самостійна робота, як правило, має нерегулярний характер, оскільки студенти не вміють працювати без супроводу викладача. Більшість з них, не уявляють, як організувати свою самоосвітню діяльність, як вивчати матеріал і контролювати якість знань і як розумно розподілити час. В разі виникнення труднощів у них немає можливості поставити свої питання, тому вони студенти відкладають або й зовсім припиняють самостійну роботу.

Електронне освітнє середовище ЗВО дозволяє отримати допомогу не лише від викладача, але й від інших учасників курсу, проводити індивідуальні консультації. Крім того, викладач має можливість бачити як проходить процес самостійної роботи, коригувати й спрямовувати роботу студентів, додаючи необхідні теоретичні матеріали [3].

Таким чином, робота в електронному середовищі є прозорою, а також допомагає стати активними здобувачами знань, що здатні контролювати самоосвітній процес і формує компетенції, вміння і навички студентам у самоосвітній діяльності, як в електронному середовищі, так і поза ним. Пріоритетна роль студента у самостійній роботі не применшує роль викладача, а навпаки, робить її його завдання більш складним, підвищує вимоги до нього як організатора цього процесу. Завдання викладача полягає в тому, щоб правильно спрямувати і організувати пізнавальну діяльність студентів, яку вони виконують самостійно.

Список використаних джерел

1. Закон України «Концепція національної програми інформатизації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80>
2. Ставицька І.В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1103>
3. Татаринова С.О. Левчук В.В. Проблеми інформатизації освіти в структурі антропологічного підходу. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://lib.mdpu.org.ua/nvsp/articles/2010/50_05.pdf